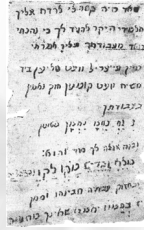

נחמן, אומן, ראש השנה

השבת של רבי נחמן מברסלב

ואנכי הסתר אסתיר ...

(אוצר היראה - מחלוקת, כ"ט)

עיקר גאולת מצרים, וכן הגאולה האחרונה שאנו מקווים ומצפים אליה בכל יום, עיקר כל הגאולות הם על-ידי משה, שהוא הדעת, כי **מה שהיה הוא שיהיה**, שהוא בחינת הצדיק האמת שבכל דור, שהוא בחינת משה, שעל-ידו עיקר המשכת הדעת בכל דור ודור.

אבל מחמת קלקול הדור נתעלמין המוחין, ועל-ידי-זה נסתר ונתעלם הדעת של הצדיק האמת בכמה הסתרות שבתוך הסתרות; ואף-על-פי שהדעת לפני העיניים, אף-על-פי-כן אין רואין אותו מחמת רבוי ההסתרות וההעלמות, והעיקר על-ידי עוצם המחלוקת והקטגוריא שבין התלמידי-חכמים בעצמן, כידוע כאב ונגע המספחת הזאת של רבוי המחלוקת שבכל דור ודור, בפרט עתה באחרית הימים האלה, שהתגברה ההסתרה שבתוך ההסתרה מאד מאד, בבחינת **ואנכי הסתר אסתיר** וכו'.

וכל הקושיות והמבוכות שקשה לכל אחד על צדיקי אמת וכשרי הדור, הכל נמשך מבחינת תעלומות המוחין הנ"ל, ועל-ידי-זה עיקר בחירתו, כי עיקר הבחירה הוא על-ידי שאין מבינים תקף לתרץ בשלמות כל הקושיות והמבוכות שיש לכל אחד על צדיקי אמת ותלמידיהם, כי אם היה מבין כל אחד ורואה בדעתו מיד עצם האמת וגדולת מעלתם וצדקתם, ואיך הוא יכול לזכות לכל-טוב אמתית ונצחי על-ידם, בודאי היה הולך ורץ על ידיו ועל רגליו להתקרב אליהם ולהתאבק

בעפר רגליהם. אך, מחמת שהאמת נתעלם ונסתר מאד מאד, ורבוי החולקים שאומרים מה שאומרים, עד שמכניסים בלב כל החפצים להתקרב כמה וכמה קושיות ומבוכות ובלבולים, ובזה תלוי כל בחירתו, כי כשם שעיקר הבחירה בכלל הוא רק על-ידי שאין מבינים לתרץ הקושיא שיש בעניין הבחירה בעצמה, היינו הקושיא של הידיעה והבחירה, כמבואר בפנים, כמו-כן הוא בכל הקושיות והמבוכות שיש לכל אחד בפרטיות, שעיקר הבחירה הוא על-ידי-זה שאין מבינין זה השכל לתרץ כל הקושיות שקשה לו על צדיקי וכשרי אמת כנ"ל.

ובאמת, אם היו המוחין נתעלמין לגמרי בלי שום התגלות כלל, אזי בודאי לא היה אפשר בשום אופן להתקרב לה' יתברך ולצדיקיו האמתיים; אך ה' יתברך מלא רחמים, וחומל על עמו בכל דור ודור, ושולח ומאיר לנו התגלות הדעת נפלא על-ידי חדושי-תורה נפלאים ונוראים שממשיכין הצדיקי אמת בכל דור, ועל-ידי-זה יש בחירה, שמי שאינו רוצה להטעות את עצמו ומסתכל בעין האמת לאמתו, יכול על-ידי-זה לראות אמתת נקודת האמת היכן שורה ולמי להתקרב. ואם עדיין קשה לו כמה קושיות, הוא מבין שזה מוכרח להיות, כי בודאי אי אפשר להבין ולהשיג

בשלמות דעת הגבוה ממנו כל-כך, שהוא דעת הצדיק האמת, כי כמו שאי אפשר להשיג דעת ה' יתברך כביכול, כמו-כן אי אפשר להשיג דעת הצדיק שגבוה מהשגת דעתו הרבה; אך על-כל-פנים, מאחר שכבר האיר והתנוצץ לו בדעתו איוזה התנוצצות מהדעת האמת של צדיקי אמת על-ידי אור תורתם שהמשיכו בעולם, על-ידי-זה הוא מבין ויודע שראוי לו לרדוף אחריהם ואחרי תלמידיהם האמתיים בכל כחו, כי עתה יש לו בחירה על-ידי שראה מראה וזריחה מנפלאות דעתם ואמתתם, וכנגד זה הוא שומע הקשיות והמבוכות של החולקים, ובזה תלוי כל בחירתו, והבחר יבחר.

ובאמת עיקר התגלות המוחין מתעלמתן והמשכת המוחין מבחינת מקיפין לפנימיים, שזה עיקר שלמות השגת הדעת, אי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי שירבה בתפלה, לצעוק אל ה' יתברך מאד בתפלות ותחנונים וצעקות ושועות דקדושה, ויזהר בנפשו לקדש שבעת הנרות, שהם העיניים - להיות עוצם עיניו באמת מראות ברע, והאוזניים - לשמוע דברי חכמים ולהיות לו אמונת חכמים באמת, והחוטם - יקדש ביראת-שמים וכבישת כעסו וחרון אפו, והפה יקדש, שישמור את עצמו מלומר שקר ושאר דבורים פגומים, רק ידבר דברי אמת. וכל אחד כפי רחוקו מקדושת שבעת הנרות, כמו-כן הוא רחוק מדעת אמתית, ועל-כן נופלין לו קשיות ומבוכות הרבה על הדעת האמתית של הצדיק האמת ואנשיו, שהם עיקר הדעת והמוחין, ובזה תלוי כל בחירתו, כנ"ל.

ומי שחפץ באמת לאמתו, יצעק הרבה לה' יתברך, ויפשפש במעשיו, בפרט בקדושת שבעת הנרות איך הוא אוחז בהם, ואז יבין האמת לאמתו, ועל-כל-פנים ינצל על-ידי-זה שלא יהיה חולק על האמת לאמתו, כי יבין חסרונו כמה הוא רחוק מדעת אמת, על-ידי שלא קדש שבעת הנרות כראוי (הלכות גילוח - הלכה ה', אותיות ז' ט').

סיפור

(השמטות, ל"א)
הרב הגאון מורינו הרב רבי צדוק מלובלין היה מחפש מאד אחרי ספרי רבנו, והיה מצוה לכל מוכרי הספרים, שתכף כשיזדמן להם ספרי רבינו שיביאו אליו. והיה מתאונן ואומר: **אני יש לי כבר מזל כזה, שכשיוצאין הספרים, חוטפים אותם מיד, עד שלידי לא מגיע אפילו ספר אחד.**

ופעם אחת, מצא מוכר-ספרים ושאלו אם יש לו ספר מספרי ברסלב, וענה לו שאין לו, ואף-על-פי-כן חיפש אצלו, ומצא הספר 'עלים לתרופה', מהמכתבים של מוהרנ"ת, ושאלו: **מה זה? וענה: זה רק מאסף של מכתבים.** ענה רבי צדוק ואמר: **דווקא זה המאסף של מכתבים אני רוצה!** ותכף כשקרא המכתב הראשון, שכתוב בו מהרדיפות שרדפו את מוהרנ"ת, הוריד דמעות על זה.

(מספר אפי הנחל - מכתב י"ג)

(לקוטי עצות - ראש השנה, א-ב')

ב"ה, ער"ח סיון, תש"ך. טבריא.

אהובי יקירי, הגודל וצומח מטיפי גן עדן של הצדיק, שהוא שורש נשמת משיח, שיכול להעלות ולחדש את כל העולם לטובה, לקשר ולהמשיך את כולם לה' יתברך, אפילו את הרחוקים מאד מקדושת ישראל, בתכלית הריחוק ביותר. שלום וכל טוב לאורך ימים.

אהובי אחי נפשי ולבבי, אשר אהבת דוד ויהונתן אהבתנו ולא תבטל לעולם. יען אינה תלויה בדבר בטל. הסתכל היטב והתבונן בעוצם החסד והישועה הנפלאה אשר הפליא ה' יתברך עמנו, אשר פקח עינינו, לראות נקודת אמת אחת, כזה שלא נתגלה מימות עולם. שאי אפשר להסתירו עוד מדעתנו בשום אופן, מה מאד מתקו דברי חכמינו זכרונם לברכה אלינו, במה שרמזו לנו בדבריהם על רבינו. הלכה כרב נחמן. והלכה כרב נחמן. והלכה כנחמני.

עיקר הישועה הבאה אינה אלא על ידי אמונה. ומידת אמונה היא לפי מנהיג הדור : צריך לראות למלאות את האמונה, על ידי הארה של הצדיק, שהוא כלליות השבעה רועים, כי הוא רועה האמונה לתקנה ולהשלימה. וכל עיקר אמונת ישראל, ממשיך הוא להדור ואי אפשר לבוא לזה הצדיק ולהתקרב אל הקדושה, כי אם על ידי עזות דייקא. כמאמר חכמינו

זכרונם לברכה, **הוי עז כנמר**. וכמו שכתוב **נהלת**

בעז אל נוח קדשך, היינו על ידי עזות נכנס אל הקדושה, כי יש רועים של הסטרא ואחרא והם גם כן מפורסמי הדור. ועיקר כוחם על ידי עזות והם ככלבים בעזותם. בבחינת והכלבים עזי נפש המה רועים (ישעיה נ"ו) והן פני הדור כפני הכלב. ועל כן אי אפשר להינצל מהם מתחת ממשלתם, רק כשיהיה לו עזות גדול מאד, לעמוד כנגד עזותם הרע.

וכן אי אפשר, להינצל מכל

המונעים והחולקים והמתנגדים, ולהתקרב אל האמת כי אם, על ידי עזות דקדושה! על ידי שנתגלה, שהכל מתנהג ברצונו יתברך ואין שום חיוב הטבעי כלל, על ידי זה נעשה יראה. כי אז יודעים שיש שכר ועונש ושייך להתיירא מפניו יתברך. אבל כשנופלים לכפירה, כאילו הכל מתנהג על פי הטבע, אין שייך יראה כלל.

יש חיות רעות, דורסים וטורפים. והם חכמי הטבע,

שרוצים להראות בחכמתם המוטעית שהכל על פי הטבע. וכאילו אין שום רצון חס ושלוש. ואפילו האותות נוראות שעשה עמנו ה' יתברך משימים הכל בתוך דרך הטבע. והחכמים הללו, הם בחינת חיות רעות. והם דורסים וטורפים רבים מבני עמנו שטועים גם כן אחריהם וסוברים כמותם, כאילו הכל על פי חיוב הטבע חס ושלוש. ואלו הנפשות הם, כצפרים האחוזות בפח. על כן כל מי שחס על נפשו, צריך לברוח ולמלט נפשו מהם, שלא תהיה נפשו נטרפת ונדרסת חס ושלוש על ידם. על כן חלילה להסתכל כלל באלו הספרים המדברים מחקירות, אפילו בספרים שחיברו גדולי ישראל. כי אין רעה גדולה מזו.

צדקה וחסד

(אוצר היראה - צדקה וגמילות חסדים, נ"ג)

כשזוכין לתן מעות לצדקה להחזיק הרב האמת והנלווים אליו, העוסקים להמשיך הדעת הקדושה בבנים ותלמידים, על-ידי זה זוכה זה הנותן שימשך עליו גם כן הארת הדעת הקדושה הזו, ועל-ידי זה זוכה לקבל בשעת האכילה הארת הרצון, ועל-ידי זה זוכה לכל הישועות ולכל טוב שבעולם.

מי ששומע תקיעת שופר בראש-השנה מאיש ירא וחרד, בודאי לא ידאג כל השנה מרעמים. תקיעות ראש-השנה הם בחינת התחדשות המחין, שהוא השכל והנשמה של כל אחד, שיזכה כל אחד לפי בחינתו להמשיך שכל חדש ונשמה חדשה מאור הפנים.

תפילה

(לקוטי תפילות א', ל"ה)

... וזכנו ברחמיך הרבים לשמוע קול שופר בראש-השנה מתוקע הגון וכשר, ויהיה לנו כח בשעת התקיעות לעורר אורות מפנים עליונים, עד שיאיר אור פני התוקע באור פניך. ונזכה להתעוררות השינה על-ידי התקיעות ולחדש שכלנו ונשמותינו אז, ולהמשיך ולקבל עלינו שכל וחכמה חדשה ונשמה חדשה מאור הפנים, ויקוים מקרא שכתוב **אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון**. אור פניך עלינו אדון נשא, והעלנו מהרה אל הבית נכון ונשא, ומהר לגאלנו גאולה שלמה, גאולת הנפש והגוף והממון, אשר כולם הם בגלות גדול עכשיו. חוס וחמל על פלטת עמך בית-ישראל ומהר לגאלנו גאולת עולם בכלל ובפרט בגשמיות וברוחניות, ותביא לנו את משיח צדקנו, בן דוד יבוא ויגאלנו.

ותבנה חרבות ירושלים, עיר הצדק קריה נאמנה, ותאיר עלינו באור פניך, ותמהר ותחיש לבנות בית-קדשנו ותפארתנו ושם נקריב לפניך את קרבנות חובותינו, ונזכה להקריב קרבן התמיד במועדו ובמקומו כהלכתו, ולהקטיר קטורת בזמנה. ועל-ידי-זה נזכה להכרית זרעו של עמלק, לכלות ולבער הקוצים מן הכרם, להכרית ולעקור ולבטל כל החוחים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה, ולהעלות כל ניצוצי הקדושה מבין הקליפות והעכו"ם, וכולם יתדבקו ויתאחזו באמונה הקדושה, ויתבררו ויעלו מעלה מעלה, עד שישובו לעלות ולהתחדש באור הפנים, וכסא דוד מהרה תכין, ויהיה השם שלם והכסא שלם, ותתן לנו מלך אחד ורועה אחד כלבבך, הוא משיח בן דוד מלך ישראל.

ותתגלה מלכותך על כל באי עולם, ותתגדל ותתנשא ותתרום אמונתך ומלכותך למעלה למעלה על כל יצורי עולם, וכולם יכספו וישתוקקו לאמונתך הקדושה. ותמלוך אתה ה' מהרה לבדך על-כל מעשיך, כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד ככתוב בתורתך : **ה' ימלוך לעולם ועד**. ונאמר : **והיה ה' למלך על-כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד**.

חיי מוהר"ן

(תקסו-תקסז)

עיקר שלמות האמת והאמונה הוא **לכל חד כפום מה** **דמשער בלבה**, כמו ששמעתי מפיו הקדוש, זכרוננו לברכה (הלכות לא ילבש גבר, שבהלכות ריבית הלכה ה' - אות נ"ב).

פעם אחת, מכלל דבריו הקדושים, הייתי שומע **שעיקר שם** **עשייה דקדושה הוא צדקה** (הלכות צדקה, הלכה א').

